

FUTHARK Futhark

Verenigingsblad van de Scandinavische Vereniging Groningen

WOORD VAN WELKOM VAN DE VOORZITTER

Geachte leden van de Scandinavische Vereniging,

In uw handen houdt u een nieuw nummer van *Futhark* dat tegelijkertijd het nieuwe seizoen inluiddt. Het bestuur heeft opnieuw geprobeerd om een aantrekkelijk programma samen te stellen, in eerste instantie voor het najaar, de activiteiten van het voorjaar zijn we aan het plannen. We streven niet alleen naar lezingen met afwisselende onderwerpen, zo was de laatste lezing voor de zomer een gecombineerde lezing en wandeling door de stad, zie ook het verslag in het blad. Apropos eerdere lezingen: met plezier heeft het bestuur gezien dat lezingen georganiseerd door onze vereniging ook in de programma's van andere Scandinavische verenigingen in Nederland zijn opgenomen. In alle bescheidenheid zien we dat als een teken dat we goede keuzes hebben gemaakt wat betreft sprekers. En daar zijn we blij mee, want ook al proberen we nieuwe wegen in te slaan, de lezingen blijven de kern van onze activiteiten. En met de sprekers houden we ook een andere traditie in ere, namelijk 'het levende woord' dat voor de Deense predikant, pedagoog, dichter en nog veel meer, N.F.S. Grundtvig (1783-1872) centraal stond voor mens en maatschappij. Met 'het levende woord' had Grundtvig voornamelijk het gesproken woord voor ogen, maar naast onze lezingen hebben we natuurlijk ook geschreven woorden, en beelden, in dit blad en op onze internetsite die ertoe kunnen bijdragen dat onze vereniging nog vele jaren levend blijft. Voorlopig kijken we echter uit naar de eerstkomende activiteiten, waarover u in dit blad kunt lezen en die hopelijk voor veel lees- en luisterplezier zullen zorgen. Namens het bestuur wens ik iedereen een fijn seizoen!

INHOUD

<i>Aankondiging</i>	
Komende activiteiten	3
<i>Verhaal</i>	
De veerboot naar Lyø	5
<i>Verslag</i>	
Hanzewandeling	7
<i>Verenigingsinformatie</i>	
Contributie, Scandinavische activiteiten & colofon	8

Anders Bay

KOMENDE ACTIVITEITEN

'Het geheim van de Zweedse verf'

door Jan Smit

30 september 2009

De heer Smit van Moose Färg is chemisch technoloog en al lange tijd liefhebber van de Scandinavische landen. Hij ging enkele jaren geleden op zoek naar de verf waarmee Zweden hun houten huizen van opvallende kleuren (in 60% van de gevallen het kenmerkende 'Zweeds rood') voorzien, om daarmee zijn verweerde tuinmeubelen van een nieuwe verflaag te voorzien. Tot zijn eigen verrassing was hij enige tijd later importeur van deze verfsoorten in Nederland en expert op dit gebied. Hij zal ons vanavond vertellen wat er zo speciaal is aan deze verven en ze ons ook demonstreren. Waar komt de receptuur van deze kookverf vandaan? Waarom is de Zweedse natuurverf bij uitstek geschikt voor het conserveren van alle houtsoorten met een ruw oppervlak? Hoe komt de verf aan de kenmerkende kleuren, waarvan het Falu Röd de bekendste is? Waarom zijn Zweden zo verknocht aan de matte verfstructuur, terwijl we in Nederland van oudsher meer van hoogglans houden?

Aanvang: 19.30 uur. Zaal 12.0018, Harmoniegebouw Rijksuniversiteit Groningen.

'Waddenzee Werelderfgoed: Perspectieven, uitdagingen, mogelijkheden'

door Jens Enemark

29 oktober 2009

In juni dit jaar werd het Duits-Nederlandse gedeelte van de Waddenzee opgenomen op de werelderfgoedlijst. Daarmee staat de Waddenzee op gelijke voet met wereldberoemde natuurwonderen als de Grand Canyon in de Verenigde Staten en het Great Barrier Reef in Australië, die eerder al door UNESCO tot Werelderfgoed zijn uitgeroepen. Het Deense gedeelte volgt na verwachting binnenkort als het de status van nationaal park heeft verkregen. Jens Enemark, secretaris van het internationale Waddenzeesecretariaat - het secretariaat voor de Duits-Nederlands-Deense samenwerking op regeringsniveau voor de bescherming van de Waddenzee - zal een presentatie geven over de betekenis van deze exclusieve toekenning, wat de perspectieven en de uitdagingen zijn en vooral over de mogelijkheden die dit opent voor de Waddenregio. Jens Enemark is afkomstig uit Denemarken, is woonachtig in Nederland en werkt in Duitsland.

Aanvang: 19.30 uur. Zaal 12.0030, Harmoniegebouw Rijksuniversiteit Groningen.

Aankondiging (vervolg)

'Zweden voorzitter EU'

door dr. Petra Broomans

26 november 2009 (onder voorbehoud)

Op 1 juli heeft Zweden het voorzitterschap van de EU op zich genomen. In het kader hiervan hebben wij dr. Petra Broomans, universitair docent Scandinavische talen en culturen aan de Rijksuniversiteit Groningen, bereid gevonden een lezing te verzorgen over het Zweedse voorzitterschap en de Zweedse cultuur.

Zweden zal zes maanden lang, van 1 juli tot en met 31 december, als voorzitter van de EU fungeren. Samen met Frankrijk en Tsjechië heeft Zweden een 18 maanden programma samengesteld om meer inhoud te geven aan het voorzitterschap. De volgende thema's zullen door Zweden behandeld worden:

- * Klimaat, energie en milieu
- * Werkgelegenheid en concurrentie
- * Een veiliger en meer transparant Europa
- * De EU in de wereld en zijn continue uitbreiding
- * Het Baltische zeegebied en het Europese nabuurschapbeleid

Aanvang: 19:30 uur. Zaal wordt zo spoedig mogelijk bekend gemaakt.

Kerstviering

December 2009

In december zullen we weer op traditionele wijze kerst vieren met elkaar. In decembersfeer kunnen we onder het genot van door een ieder meegebrachte Scandinavische lekkernijen en een glas glögg het jaar op een gezellige manier afsluiten. Zodra tijd en plaats vastliggen, ontvangt u bericht van ons.

Activiteiten voorjaar 2010

Het jaar is nog lang niet voorbij, maar het bestuur is al weer druk bezig met het samenstellen van activiteiten voor het voorjaar van 2010. Om alvast een tipje van de sluier op te lichten: we zijn bezig met lezingen over het vertalen van Scandinavische literatuur en over Scandinavisch design en architectuur en we denken aan een spelletje Kubb, een muziekavond en het vertonen van een film.

Uw inbreng in de samenstelling van het programma wordt zeer op prijs gesteld. Is er een onderwerp waar u graag iets meer over zou willen horen, hebt u een goed idee voor een andere activiteit of kent u iemand die wellicht een interessante lezing voor ons zou kunnen verzorgen, dan horen we dat graag! Onze contactgegevens vindt u in het colofon op de achterpagina.

HANZEWANDELING OP 18 JUNI 2009

Door Daan van Eck

We hadden het niet graag willen missen. Een rondleiding door oud Groningen. Gericht op de Hanze tijd. 1220 – 1520. Vroeger had ik die rondleidingen zelf ook wel gedaan en ik was nieuwsgierig of de geschiedenis ook nog veranderd was.

Ons vakantieadres lag die avond 110 km verderop maar we hadden ons nu eenmaal opgegeven en dus gingen we.

Op de wegen bij IKEA was alles natuurlijk weer eens anders en dan ook nog op Donderdagavond als er voor “de Ommelanders” niet veel plaats meer is in “de Stad”.

Hanzewinkel bij Der Aa-kerk

Achter de “poest” maar nog juist op tijd aangekomen bij de Der Aa-kerk. Ontvangst in de kerk achter het Hanzewinkeltje met Scandinavische thee en koffie uit Bremen. Opkomst was goed. Zo’n 25 mensen. Aan een volledige tocht door de stad valt niet te denken. Dat vereist minimaal een heel dagdeel. De turfmarkt aan de Rademarkt, de Voorburg daar, de scheepswerfjes aan het eind van het Zuiderdiep, de kleine Snor, de “Villa” onder de martinitoren etc., doe dat een volgende keer maar. Toch was de wandeling groter dan verwacht. Dus nog even snel de parkeermeter verzetten.

Binnendoor dan naar de Hardewikerstraat. Ook een stukje Hanze geschiedenis. Mis dus. Men ging naar de Ossenmarkt en dat is geen Hanzegeschiedenis meer. Maar wel weer dat typische Hoge en Lage der Aa met z’n Vishoek en z’n Sledemennersrijge (sorry, straat heet dat tegenwoordig).

Alhoewel Rimmelt Smit uiteraard gericht was op zijn handelsmaatschappij, deed hij het goed. Om ongeveer 22.00 uur waren we terug bij de kerk waar een verfrissend glas Scandinavische limonade en een Scandinavische zuurstok op ons wachtten. En moe gelopen voeten.

Scandinavische zuurstokken van Polkagriss

Een memorabele afsluiting van ons verenigingsjaar. Voor herhaling vatbaar.

DE VEERBOOT NAAR LYØ

Door Jan Baptist

Lyø is een van de eilanden van het eilandenrijk ten zuiden van Funen. Meerdere keren per dag vaart er – afhankelijk van het seizoen – een veerboot van Faaborg naar Lyø en Avernakø (een van de andere eilanden in hetzelfde rijk) en weer terug naar Faaborg. Wij namen de veerboot van 10.00 uur naar Lyø, een reis van veertig minuten. Het was een zonnige zomerdag, we maakten een lange wandeltocht over het eiland, plukten jonge maïs, zagen schilders het landschap vastleggen in verf (ik gebruikte een foto toestel), genoten van het landschap, de rust en het mooie weer.

Om kwart voor vijf waren we weer terug bij het vertrekpunt: de veerbotenhaven. Volgens rooster zou de veerboot om vijf uur terugvaren naar Faaborg. We zetten er nog even de pas in om mee te kunnen. De veerboot was er nog niet, maar zou zo wel komen aanvaren. Kwart over vijf, nog geen veerboot; half zes, geen veerboot en het begon te regenen.

Een groep wachtende passagiers nam het wachtlokaal in bezit, wij schuilden onder een overkapping samen met een ander stel; het begon harder te regenen. De vrouw van het paar begon tegen ons te praten, vertelde dat de veerboot stuk was, niet meer kon varen. Ze waren aan boord geweest toen de veerboot met een flinke klap, zoals ze zei, tegen de pier van de havenmond voer. Maar om half negen zou er een boot voor vrijetijdsvissers komen. Net toen ze dat had gezegd kwam de havenmeester aangereden op een scooter en hij bevestigde dat er een boot kwam van Svendborg, maar dat het wel twee uur ging duren voor die hier was. Het was zes uur; het werd kouder, we waren gekleed op zomervakantie: T-shirt en korte broek; en we begonnen honger en dorst te krijgen. De voedselvoorraad die we mee hadden was allang genuttigd. Het andere paar stapte op de fiets en reed naar de worstenkraam een paar honderd meter het eiland op. We besloten er ook heen te lopen, aten patat frites en dronken Fanta.

Er was enige opwindning toen we terugkwamen bij de haven. De groep in het wachtlokaal had familie of vrienden gebeld en werd nu met een bootje opgehaald. Even later kwam er een vissersbootje aanvaren met passagiers voor

Verhaal (vervolg)

Lyø. De passagiers werden uitgeladen en het bootje voer leeg weer terug. We vermaakten ons een poosje door naar een paar jongens en meisjes te kijken die van de dukdalf in de havenmondong sprongen. Tegen half negen kwamen er meer mensen, passagiers voor de veerboot van half negen die niet kwam. Tegen negenen ontstond er weer wat rumoer, een paar kenners zagen in de verte de vrijetijdsvissersboot verschijnen. Vol verwachting keken we naar het naderen van de boot. Het was hem inderdaad en om kwart over negen gingen we aan boord. Eerst naar Avernakø om de gestrande passagiers daar af te halen. Gelukkig konden we binnen zitten in het vooronder dat uitgerust was met tafels en banken voor zo'n veertig personen. Sommigen zaten buiten, maar er waren dekens die men om zich heen kon slaan. Om half elf kwamen we aan in de haven van Faaborg.

Maar de vraag waar ik geen antwoord op heb is, hoe het mogelijk is dat een veerboot die meerdere keren per dag dezelfde route aflegt met 'een flinke klap' tegen de pier vaart waar diezelfde boot al die andere keren keurig langs de haven in.

.....

Hebt u ook iets leuks of bijzonders meegemaakt in Scandinavië en wilt u anderen laten meegenieten? Schrijf het op en stuur het ons toe, dan kunnen we uw verhaal in een volgend nummer opnemen!

Kopij kunt u sturen aan: scandinavischevereniging@home.nl of per post aan de Scandinavische Vereniging Groningen, Corthingpoort 3, 9716 GX Groningen (vanaf 1 november 2009: Hardewikerstraat 32, 9712 GT Groningen).

CONTRIBUTIE

Helaas hebben we nog niet van alle leden de contributie voor het jaar 2009 mogen ontvangen. Mocht u uw contributie voor dit jaar nog niet hebben voldaan, dan verzoeken we u vriendelijk dit alsnog zo spoedig mogelijk te doen. U kunt het bedrag (€ 15,00 voor individuen, € 22,50 voor paren of € 7,50 voor studenten) overmaken op ons rekeningnummer 3308305 t.n.v. Scandinavische Vereniging te Groningen. Alvast bedankt!

SCANDINAVISCH ACTIVITEITEN

Dit najaar worden weer diverse 'Scandinavische' activiteiten georganiseerd.

Zo kunt u op 8 oktober bijvoorbeeld naar het toneelstuk 'Ibsen3' van toneelgroep De Tijd of naar een optreden van de AbbA-revivalband 'Björn Again'. De voorstelling 'Ibsen3' vindt plaats in het Kruithuis en 'Björn Again' treedt op in de Oosterpoort.

Meer informatie over deze en andere activiteiten in Groningen en de rest van Nederland vindt u op onze website onder het kopje 'Scandinavië allerlei'. Op onze website vindt u natuurlijk ook informatie over onze eigen activiteiten.

U vindt onze verenigingswebsite op: www.scandinavischevereniginggroningen.net

COLOFON

Dit blad is een uitgave van de Scandinavische Vereniging Groningen.

De redactie bestaat uit het bestuur van de vereniging:
Anders Bay (voorzitter),
Frank Houwaard
(penningmeester/secretaris),
Christa Nagel,
Niels Rambags,
Hans Spa,
Sandra Westerhof

Het blad wordt gratis verspreid onder alle leden van de Scandinavische Vereniging Groningen.

Het lidmaatschap van de vereniging kost per jaar (prijzen in 2009)
€ 15,00 voor individuen
€ 22,50 voor paren en
€ 7,50 voor studenten.

Wij zijn te bereiken per post:
Cortinghpoort 3
9716 GX Groningen
(*vanaf 1 november 2009:*
Hardewikerstraat 32
9712 GT Groningen)

via e-mail:
scandinavischevereniging@home.nl

op internet: